

**Tiszántúli Református
Egyházkerület**

PÜSPÖKI HIVATAL
4026 Debrecen, Kálvin tér 17.
Telefon: +36 52 614 500
E-mail: tizsantul@reformatus.hu
[www.facebook.com/
tizsantulireformatusegyhazkerulet](http://www.facebook.com/tizsantulireformatusegyhazkerulet)
www.ttre.hu

„De közöttetek ne így legyen...”
Adventi körlevél tiszántúli szolgatársaimhoz

Kedves Testvéreim!

„Tudjátok, hogy a népek felett zsarnokoskodnak fejedelmeik, és vezetőik hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen: hanem, aki naggyá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok.” (Mt 20,25-26)

Hálásan köszönöm minden lekipásztor, presbiter, egyházi munkatárs és egyháztag testvérem 2024. évi odaszánt szolgálatát, tisztes erőfeszítését, amellyel ki-ki a maga lehetőségei szerint építette gyülekezeteinket és intézményeinket Isten dicsőségére! Együtt adunk hálát Istennek irántunk tanúsított türelméért, megtartó szeretetért, amellyel elhordozta erőteljes életünket, tökéletlenségünket, és nem vonta meg tőlünk áldásait, egyéni és közösségi életünk örömeit.

Egyházkerületünk eredményesen működik, köznevelési és diakóniai intézményeink munkája folyamatos, a gyülekezetek élnek az igei alkalmak lehetőségével. Az óvoda- és bölcsődeprogram beváltja a hozzá fűzött reményeket. A két közgyűlés közötti időben, csak a hálaadó alkalmakat számolva, 98 helyen hirdethettem Isten igéjét. Mélységes hála van a szívemben ezért!

Mégis szót kell ejtenem az áldások mellett olyan közegyházi feszültségekről, amelyek sokakat foglalkoztatnak. Tudom, hogy nem mindenkit egyformán érint, de püspöki eskümhöz híven az átláthatóságra kell törekednem az egyházunk egészét érintő ügyekben. Szeretném, ha adventi levelemből a szolgatársi közösség megismerné az álláspontomat. Azokat keresem meg ezzel a levéllel, akik az egyházkormányzati ciklus kezdetén páratlan bizalmukkal ajándékoztak meg. Nem nézhetem szó nélkül, hogy bárki is éket verjen közénk, és csorbítsa egyházkerületünk jó hírnevét.

A naptári év lezárásához közeledve szükség van értékelni, reflektálni és átgondolni mindazt, ami az egyházi életünket felkorbácsolta ebben az évben. Nem söpörhetjük ezt a szőnyeg alá még akkor sem, ha lesznek olyanok, akik ezt a körlevelet olvasva azt gondolják: „elmúlt már ez”, „minek újra előhozni”, „lépjünk már túl ezen”. Nem szabad áttatnunk magunkat, mert a történetek feletti némaság és azok kibeszéletlensége jön velünk. Missziói lehetőségeinket, lelki energiáinkat és az őszinte légkört emészt fel ez a némaság és kibeszéletlenség. De ugyanígy romboló az egyéni ambíciókból táplálkozó feszültségkeltés és az alaptalan vádaskodások terjesztése. Látásom szerint az általános helyzetértékeléstől el kell jutnunk a saját egyházkerületünk belső világáig, és önvizsgálatunk után számba kell vennünk a megfontolni való változtatásokat.

Helyzetértékelés a vezérige fényében

Visszatekintve, együtt vallhatjuk: „Szeret az Úr, azért nincs még végünk, mert nem fogyott el irgalma: minden reggel megújul. Nagy a te hűséged!” (JSir 3,22–23)

Szépen indult a 2024-es év. Az évindítás már szinte teljesen úgy történt, mint ahogyan azt a járványidőszak előtt megszoktuk.

Elindult az Élő Ige Éve, és mi ünnepelni szerettünk volna. Január 27-én, szombaton, az országos lelkipásztori találkozón, a budapesti Groupama Aréna termeiben és a Budapest-Nagyvárad téri gyülekezet templomában még azt hittük, ez így is marad egész évben.

Gyönyörködtünk a vezérigé első szavaiban, a Zsid 4,12 kezdetén: „*Isten igéje élő és ható...*”, de a részletek kiragadását nem lehet büntetlenül megúszni, mert Isten olvastatta velünk tovább a vezérigét: „*Isten igéje élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál, mélyre hatol, az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig, és megítéli a szív gondolatait és szándékait.*” És van még tovább is, a 13. vers: „*Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk.*”

Az év vezérigéje szóról szóra teljesedett be rajtunk.

A kétélű kard: nemcsak másokat ér, hanem engem is, minket is. Isten ítéletének eszköze. *Mélyre hatol:* teljes egészében, átfogó valóságában érinti az embert. *Az elme és a lélek, az ízületek és a velők szétválásáig:* ezek anatómiailag szétválaszthatatlanok, ám meghasonlásuk tragédiát, fájdalmat eredményez. Milyen állapotban vannak *az ízületek és a velők*: működnek-e még a belső zsigereink, vagy elernyedtek? Kiderült: valami zavar van az evidenciák területén... Isten igéje ezeket a különben együtt élő belső és külső adottságokat megosztja, hogy együtt és külön is megvizsgálja. Vizsgálat alatt van az egyházunk...

Megítéli a szív gondolatait és szándékait: feltárja a lelki életünk, a lelkületünk központját. Az Ige kétélű kardja felfedi a mögöttes eredőket és elgondolásokat, a felszín alatti terveket, a rejtett valóságokat. „*Nincsen olyan teremtmény, amely rejtve volna előtte, sőt mindenki mezítelen és fedetlen az ő szeme előtt. Neki kell majd számot adnunk.*” Nem menekülhetünk a feltárt valóság elől, lelepleződés van. Az Élő Ige Isten előtti számadásra kötelez!

Fel kellene végre nyíljon egész egyházunk szeme, komolyan kellene venni az Isten élő és ható igéjét, és jó helyre tenni a hangsúlyokat, mert most a rossz hangsúlyok, a hamis gondolatok és a ráhatások is jelen vannak, sőt uralomra törnek. Az Ige hatalma előtti meghajlás helyett presztízs- és hatalomféltésből támadt igába hajtás zajlik, sokszor blaszfémiaként használt ige-citálással, kiragadva az érvként használt bibliai szavakat az eredeti kontextusból.

Oly elesettek, gyengék vagyunk, hogy most még nyomasztóbb a régóta rajtunk levő nyomorúság, hogy a nyilvánvaló bajok és bűnök esetén nincs kiáltás, hanem marad a magunk között pusmogó némaság. Elvesztettük az igelátáson tájékozódó reformátori karaktert, akár a gályarabságig elmenő hitvalló lelki erőt, a Második Helvét Hitvallásban megfogalmazott jobbra taníttatás iránti fogékonyságot, az eleink becsületes, tisztességes, erkölcsös és tisztakezű lelkületét. A régóta felgyűlő válságjelek ebben az évben élesen jöttek napvilágra.

Jelt kaptunk

Az Élő Ige Évében figyelmeztető jelként hatott ránk a világi és egyházi vezetők pozícióvesztése. Ami a mi akaratunktól függetlenül ránk tört, az az Úristen figyelmeztető jele. Ez a jelszerűség váratlanul tört ránk, és Isten álljt parancsol sok mindennek, ahogyan az egyházban élünk, amit elfogadunk, amit eltűrünk, amit elhallgatunk. Álljt parancsol annak az önállósodásnak, amivel nem hagyatkozunk rá, aminek már számtalanszor megtapasztalta egyházunk az árát. Meg kellene végre látnunk, hogy a hitünk, tartásunk, misszióink beárazása mekkora veszély.

Az egyszemélyi felelősség szétterítése közösségivé, a mások mögé bújás, egy vitatható cselekedet téves megítélése miatti egyházi megosztottság nagy megbotránkozást szült a közvéleményben.

Mi, reformátusok, nem kerültünk még a rendszerváltozás óta olyan súllyal és olyan mennyiségben a társadalmi közbeszéd negatív megítélése alá, mint ahogyan az elmúlt hónapokban, miközben krízisbe került és tisztséget veszített több egyházi vezető is, és váratlan változásokkal kellett szembenéznünk.

Meggyőződés, hogy nekünk egyházi és elvi-teológiai szempontból kell/kellene mindent átgondolnunk.

Nem bújhatunk azok mögé a hivatkozások mögé, hogy „az ilyen-amolyan oldali sajtó”, „az egyházellenes közhangulat”, „a külső nyomás”, „a kívülről megrendelt botránykeltés”, „a kultúrharc”, „a pedofil akusztika” hozta ránk ezt a próbatételt.

Az Istentől kapott jel bagatellizálása, ha elaltatjuk a lelkiismeretünket, és a körülményekre hivatkozva nem nézünk szembe a magunkkal cipelt teherterheléseinkkel.

Megmérettünk. A kérdés az, hogy megmérettünk és híjjával találtatunk-e. Vagy inkább: megmérettünk, híjjával találtatunk és megújulunk? Ez az a kérdés, ami kitől-kitől választ vár az Isten színe előtt és az egyház nyilvánossága előtt.

Felismerve, hogy jelt adott az Isten, az Ige Ura, a Tiszántúli Egyházkerület püspökeként megszólaltam februárban, a krízis kezdetén. Előtte végigjártam azokat a koncentrikus köröket, amelyeket szükséges. Szóltam az Elnökségi Tanács online értekezletein, személyesen is szóltam az érintett személynek, elmondtam véleményemet az országos esperes-főgondnoki értekezlet zárt ülésén, szót kértem a szavazásuk előtt is, hogy ne vegyék magukra az egyszemélyi felelősséget, ami azonban a döntésük miatt valóban szétterült, és megtévesztővé is vált a közvélemény számára, majd kiadtam böjt első vasárnapjára a körlevelemet.

Számomra lelkiismereti kérdés, hogy hol a határ, amikor nem vállalható a másik ember erkölcsi döntése. Kérdés az is, hogy milyen egység a fontosabb: a lekötelezettség, a bűnpártolás, a tekintélytiszteltet, a frakciófegyelem melletti egység, vagy az egyházunk becsülete? Mit ér egy becsstelen egység? Számomra az egyházunk becsülete, benne a Tiszántúli Református Egyházkerület becsülete fontosabb, mint az említett egységfajták. Kiálltam és kiállok azok mellett a lelkipásztor társaim és egyháztagjaink mellett, akik az amnesztia-eset hibás megítéléséről egyáltalán nem tehetnek, és nincs hozzá közük. Én velük zártam és zárok össze.

Négy-öt évvel ezelőtt elmaradt az átbeszélése, az átgondolása, a vitája annak, hogy mivel is jár, ha egy politikust választ egy egyházkerület a püspökévé, akinek politikai múltja és jelene túl nagy hangsúlyt kapott egyházunk mai megítélésében.

Az egyháznak egy Ura és tulajdonosa van, Jézus Krisztus. Nem fonódhat ember neve köré a Krisztus református egyháza és annak megítélése. Márpedig egyházunk nevét egy ember miatt érte nagyon sok bántás az adott ügy kapcsán, bár korántsem csak az ő személyét terheli felelősség.

Fájdalmas áron derült ki, hogy a református név még sokaknak jelent hívószót. A történetek után sokan megrendültek, megszólaltak, fáj nekik a néma és elnémított egyház, amely a nyilvánvaló hiba ellenére sem emelt szót, nem lépett, és ez az erkölcsi tehetetlenség vált botránykeltővé, és ment át szimpátiából szidalomba. Érzelmi vihart okozott nekik, szóra bírta őket. Zsigeri reakciók születtek csalódásból, egyházféltésből, szégyenérzetből, kárörömből. Sokszor indulatos és válogatatlan kifejezésekkel, de ők *akartak* véleményt nyilvánítani. Többet és mást vártak volna el a reformátusságtól...

Tiszántúli önvizsgálatunk elkerülhetetlen

A tanfegyelmi, erkölcsi, egyházi értéktétel megromlása hosszabb idő óta útitársunkká vált. Ezeket mind felerősítették a közelmúlt eseményei. Mivel az Élő Ige velünk jön, jövőnk érdekében a saját felelősségünk megvizsgálását nem spórolhatjuk meg egyházkerületünkben sem.

Hogyan várjuk gyülekezeti tagok megmaradását, illetve a magukat reformátusnak mondók visszatérését, akik saját szemükkel látják egyházi életünkben a kettős mércét, az erkölcsi lazaságokat, a személyválogatást, a következtetlenségeket, az ügyek relativizálását vagy szőnyeg alá seprését? Ők komolyan másra számítottak a gyülekezetben, és ennek a „más”-nak híre-hamva sincs. Csalódottan mondják: ha ez az egyház, akkor ebből nem kérek!

Elgondolkodtató, hogy miközben egyházkerületünk sok-sok gyülekezetében a rendes kerékvágásban folyik az élet, addig néhány esetben méltatlan eljárások zajlanak, és okoznak

feszültséget egyéni és testületi szinteken, rontva egyházkerületünk jó hírnevét és testvéri légkörét. Az ideai egyházkerületi közgyűlésen is számot kellett adnom lelkipásztorok erkölcsi bukásáról, amelyek már hivatalosan lezárultak, illetve jelezni kellett olyanokat, amelyek még folyamatban vannak különböző eljárási szinteken.

Bevált évszázados egyházi működésünket ma nem külső tényezők zavarják meg, hanem belülről ássák alá *emberi vágyak, célok és tervek*,¹ amelyek különböző testületeknek a felelősségét és jogait relativizálják.

Egyházkerületünkben többször tettek kísérletet arra egyesek, hogy gyűléseinket kibillentsek az előírt, törvényes keretek közül. A torzulásokat sokszor a következő gondolat vezérli: a törvényes rend és a „szolgálati út” betartása olyan körülményes, hogy inkább „oldjuk már meg valahogy másként”, átlépve a törvényes, hivatalos utakat-módokat.

Így készültek időhúzó, alátámasztást nélkülöző elfogultsági beadványok jogi eljárások kapcsán. Így születtek visszanyomozhatatlan e-mail címekről jövő, rosszindulatú csúsztatásokkal teli névtelen levelek, vagy a püspöki túlhatalmat vizionáló vádaskodások. Így teremtettek egyesek elszomorító légkört a testületi üléseken, kitervelten eltérítve az ülés menetét a kiküldött napirendtől. Így kerültek át a korábban egyeztetett időpontokról egyazon napra bizonyos egyházmegyei közgyűlések, hogy a püspök – a korábbi évek gyakorlatától eltérően – ne juthasson el minden egyházmegyébe. Így fordult elő, hogy a szolgálati utat megkerülve környékeztek meg püspöki hivatali munkatársat információra vágyó szolgálatársak, akik tájékozódhattak volna hivatalosan is az őket érdeklő ügyekről. Előfordultak engem ért személyeskedő fenyegetőzések és zsarolási próbálkozások is.

Ezek a konstruált folyamatok felháborító, önérdékből fakadó, méltatlan játszmázások, miközben manipulálni igyekeznek a testületek tagjait, és kísérletet tesznek arra, hogy az egyházi élet tisztaságával össze nem férhető módon befolyást gyakoroljanak a különböző szavazások és választások alkalmával. Megütközve, felháborodva jelezték többen, hogy a legutóbbi közgyűlés személyi döntései voltak, akik meg nem engedett módon próbálták befolyásolni. Az ilyen eljárás méltatlan az evangélium ügyéhez. A közösség gyengeségét jelzi, ha önkényes, egyeduralmához minden körülmények között ragaszkodó, öntörvényű, diktátumokkal és kézi vezérléssel irányító tisztségviselőkbe veti a bizodalját.

Választott testületeink lelkeszi és presbiteri tagjainak mindenkor Isten előtti felelősséggel kellene döntenüik, és szavazataikat is lelkiismeretük szerint kellene leadniuk. A Szentlélektől irányított felelős véleményük fontosabb az Isten népe ügyeinek rendezésében, mint a bárhonnan irányított szavazás. Ahol és amikor ez megtörténik, az méltatlan Krisztus Egyházához, és nem egyeztethető össze az evangélium ügyével.

Ennek testületi vetülete is van, ami szintén szenvedhet sérüléseket. Ilyen például a gyülekezeti autonómia megsértése, mert a presbitérium belügyeibe való illetéktelen beavatkozás tiltott határátlépés. Törvényeink szerint a felettes egyházi hatóságok az alájuk tartozó szintek testületeit nem utasíthatják, jogaikat nem vonhatják el. Felügyeleti jellegű jogkör illeti meg őket a törvényben meghatározott esetekben. A szeretet rendje szerinti egyházi életben értelmezhetetlen a megfélemlítés, a sarokba szorítás, a rábeszélés, a manipulálás.

Óriási rombolás az egyházban, ha valakiben győz az a gondolat, hogy ő már annyira bennfentes és egyházas, hogy rajta már az Isten sem kérhet számon semmit, és gögös önteltséggel, öndicsőítő módon bánik Isten igéjével és ügyével.

Református gyülekezeteink tagjai és tisztségviselői csak Jézus Krisztusnak, mint az egyház fejének tartoznak feltétlen engedelmességgel. Nincsenek különleges uralmi jogkörrel

¹ *Barmeni Teológiai Nyilatkozat 6. tétel:* „Az egyház megbízatása, amelyben szabadsága alapszik, abban áll, hogy Krisztus helyén, tehát az Ő tulajdon Igéjének és munkájának szolgálatában, a prédikáció és a sákramentumok által, az Isten szabad kegyelméről szóló üzenetet minden népnek átadja. – Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyház emberi öndicsőségéből az Úr Igéjét és művét valamilyen önhatalmúlag választott vágyak, célok és tervek szolgálatába állíthatná.”

felruházott vezetők. A református egyház nem hierarchikus szolgálatközösség, ezért egyik tagja sem uralkodhat a másikon.² Léket kap az egyház hajója, ha torzul az egyházban a belső hatalomgyakorlás, hiszen a gyülekezet közösségében nem lehet helye a hatalmi arroganciának. Jézus is így tanította tanítványait: „*Tudjátok, hogy a népek felett zsarnokoskodnak fejedelmeik, és vezetők hatalmaskodnak rajtuk. De közöttetek ne így legyen: hanem, aki nagyvá akar lenni közöttetek, az legyen a szolgátok.*” (Mt 20,25-26)

Az egyház szervezeti működésében a megválasztott tisztségből fakadóan létezik, sőt, a jó rend érdekében szükséges a határozott vezetés. A választott tisztségből, és a hozzá kapcsolódó felelősségből fakadó vezetés azonban nem azonos a hatalmaskodással, vagy a másikon való uralkodással. Mindez csak a Krisztus hatalma alá vetettség alázatával történhet bibliai módon.

Önvizsgálatunkban – jövőnk érdekében – sajátos hangsúlyt kell, hogy kapjon Kálvin megállapítása az egyházfegyelemről: Krisztus egyházában a fegyelem a kötőszövet, az idegek, az inak szerepét tölti be. Kálvin szerint „az egyház széthullását siettetik azok, akik akár szándékosan, akár meggondolatlanul meg kívánják szüntetni a fegyelmezést, vagy helyreállítását akadályozzák”.³ Nem feledhetjük: egyházfegyelmi kérdéseink rendezése önmagában is missziói cselekmény!

Következtetések

Az egyházunkban kialakult hitelességi válságért vállalja mindenki a maga felelősségét.

Én magam a különböző testületekben vállaltam és vállalom a megszólalást, ha valamivel nem értek egyet. Ezt kifejeztem azzal, ahogyan szóltam, és azzal is, ahogyan szavaztam. A rám nehezedő nyomás ellenére betartom és törvényes úton betartatom az egyházi jogszabályokat, érvényt szerezve azoknak a szabályosan benyújtott panaszoknak, amelyek presbiterektől vagy egyháztagoktól hivatalosan érkeztek, vagy érkeznek. Ehhez annak árán is ragaszkodom, ha fenyegetnek vagy az általam jelölt munkatársakat leszavazzák. Ezeken túl, fórumot teremtek a gyülekezeteink lelki fejlődését segítő beszélgetésekre. Minden hozzám érkező, névvel vállalt, jószándékú javaslatot szívesen veszek.

Közös felelősségünk jegyében arra kérem egyházunk tisztségviselőit – a presbitereken, lelkipásztorokon át a különböző testületek tagjaiig, intézményvezetőig és az esperesi és főgondnoki tisztséget betöltőig –, hogy gondolják át döntéseik meghozatalakor, formálisan és informálisan elhangzó szavaik kimondásakor, mennyiben szolgálják azok egyházunk javát.

Munkáljuk együtt a Református Holnapot

Találkozva az Élő Ige metsző élével, jelszerűségével, az elkerülhetetlen önvizsgálat súlyával, az foglalkoztat, hogy mit tehetünk az egyházunk lelki egészsége érdekében és a normák visszaépítése terén.

Hálás vagyok lelkipásztor társaimnak, akik fogadónapjaimon, vagy jelentős számú szolgálati útjaim alkalmával személyesen, illetve telefonon, sms-ben, e-mailban kifejezték az erkölcsi megújulás iránti vágyukat, és a változás reményében biztattak arra, hogy ne fáradjak bele képviselni az Igéből felismert útírányt.

Amikor így tekintek vissza a mögöttünk lévő, közegyházi szempontból nehéz esztendőre, van néhány nyilvánvaló tanulsága a számomra ennek a krízisnek, és ezeket tiszántúli helyzetünkre nézve együtt kell megfontolnunk és megcselekednünk:

² *Barmeni Teológiai Nyilatkozat 4. tétel:* „Az egyházban a különböző tisztségek nem egynek a többi fölötti hatalmát alapozzák meg, hanem az egész gyülekezetre bízott és annak parancsolt szolgálat gyakorlói. Elvetjük azt a hamis tanítást, hogy az egyház ettől a szolgálattól távolosően, különleges uralmi jogkörrel felruházott vezetőket adhatna, vagy adathatna magának.”

³ Kálvin: Institutio 4.12.1.

Át kell gondolnunk a testületi szintek működését. Minden becsületes vélemény kimondásának helye van az egyházon belül, mégpedig retorzió nélkül, még ha nem is ért mindenki mindenben egyet.

Erősíteniünk kell az egyetemes papság elvének a megélését. Ez meghatározza az információáramlás és a döntéshozatal mechanizmusát.

Egyéni felelősségünket nem veheti el semmilyen testület vagy csoport. Nekünk mindenkor Isten előtti felelősséggel kellene döntenünk, és szavazatainkat is lelkiismeretünk szerint kellene leadnunk. A Szentlélektől irányított felelős véleményünk fontosabb az Isten népe ügyeinek rendezésében, mint az egyéni felelősség nélküli, irányított véleményalkotás.

A presbiteri-zsinati jelleg csak hasonlít a demokratikus népképviselői elvre, bár nem az, sőt, a demokratikus elvre hivatkozás torzítja az egyházi gyakorlatot. A népuralom nem szoríthatja ki a Krisztus hatalmát. Torzulás az, ha a presbiterekben nem Krisztus választottait, hanem az egyháztagok „népképviselői” alapon „kiküldött” képviselőit látja az adott gyülekezet. Ez idegen a tiszta reformátori felfogástól, mert a polgári társadalomból indul ki, ahol a nép minden jog birtokosa. Ezt vetíti ki az egyházra is, mintha a gyülekezeti tagok összességét illetné meg minden egyházi hatalom, és ezt ruházza a választott képviselőire, illetve tisztségviselőire. Ebben az a tévedés, hogy az egyházban minden hatalom Krisztusé, a presbiterek pedig nem képviselők, hanem Krisztus választottai, akik a külső és a belső hívásra felelve állnak a gyülekezet szolgálatában. Az egyházban a demokrácia is csak a krisztokrácia feltétele alatt érvényesíthető, ahol a gyülekezet tagjainak többsége krisztusi gondolkodású és krisztusi életvitelű.

Az egyház nem állhat emberi vágyaknak, céloknak és terveknek a szolgálatába, mert úgy csak látszólag lenne szabad, és önös emberi érdekek foglya, egyéni érdekek kiszolgálója maradna.

Az egyházi vezető „közéleti szereplő” helyett legyen a Lélek embere. Az egyházi vezetőnek ne legyen más megbízója, csak az a testület, amely felhatalmazta a vezetésre, és amelynek beszámolóval tartozik. Isten szeretetigénye nem éri be kevesebbel, mert Ő a tudatunkat, értelmünket, érzelmeinket és akaratunkat, teljes egzisztenciánkat igénybe vevő magatartást vár el. Senki sem szolgálhat két úrnak! Sokféle ügyben kell helytállni az egyházi-gyülekezeti vezetőnek, de a vezetői megfelelésben a „többes jogviszony” csak zavart okoz.

Ezért kezdeményezem: folytassuk a párbeszédet a Református Holnapért! Kisebb-nagyobb körökben párbeszédre kell lépnünk egymással a Református Holnapért. Ezért a már 2024 őszén megkezdett beszélgetéssorozatot – az Egyházkerületi Közgyűlés novemberi határozata alapján – 2025-ben, a böjti hetekben lelkipásztor társaimmal együtt folytatni fogom újabb résztémákkal, amelyek Debrecenen kívül is, bármely gyülekezetünkben vagy lelkészi kiskörünkben érdeklődésre és beszélgetőpartnerekre találhatnak. Jogunk van megismerni és visszatanulni református örökségünk és gondolkodásmódunk összetevőit. Jogunk van kimondani a jelen gondjai, kérdései között biblikus-hitvallásos református válaszainkat. Jogunk van megvitatni világunk feszítő kérdéseit. Jogunk van véleményt formálni egyházi életkérdéseinkről. Jogunk van elmélyülni a keresztyén művelődés-, zene- és irodalomtörténet alkotásainak üzenetében, az egyháztörténet korszakainak tanulságaiban.

Figyeljünk 2025-ben az Ige belső iránytűjére, hogy az alkalmas időt el ne szalasszuk! Párbeszédre hívom gyülekezeteinket és intézményeink közösségeit a Református Holnapért – a revitalizáció jegyében!

Készüljünk így az életre mozdító megtestesülés ünnepére az adventi idő még hátralévő napjaiban. Isten elhozta számunkra az élet ünnepét. Mindannyian arra születtünk, hogy Krisztus megszülessen bennünk, és így Ő, az Ige, új életet teremtsen bennünk.

Áldott adventi készülődést, bensőséges karácsonyt és békességet hozó új esztendőt kívánok minden kedves Testvéremnek!

Debrecen, 2024 adventjén

Dr. Fekete Károly
Dr. Fekete Károly
püspök